

Nagyságról és dicsőségről

A pilisi szlovákok kétnyelvű imakönyve

Csak dadogunk... Nehéz vele beszélgetni. Néhanapján, baj idején, akadozó saját szavainkat keresgéljük hozzá – máskor az állandó szövegek biztonságáért nyúlunk. A pilisi szlovákok a kétnyelvű, szlovák-magyar imakönyvért.

Kicsi, fekete és aranyfeszültes a pilisi szlovákok imakönyve is. Csak éppen ezt még nem harapdálta meg az idő – három esztendeje látott napvilágot mindössze. Támogatta a megjelenést a kisebbségek alapítványa, a szlovák szövetség meg a Pest megyei önkormányzat. Kelltek az imák: az ósók nyelvén akartak szólni istenükhöz a pilisi szlovákok.

A hajdani könyvek többsége rég elporladt már a földben – mellétemették azokat a halottaknak, ősi szokás szerint. Hirmondó maradt csak belőlük – hiába őrizték már az öreg köteteket becses kincs gyanánt a soron következő nemzedékek, csak szétetettek-elrongyolódtak azok a hosszú évtizedek alatt.

Összefogott hát Pilisszántó, Szentkereszt, Szentlászló; meg a szomszéd megyéből Csév, Szentlélek, Mogyorósbánya és Kesztlőc – az ő társulásuknak, önkormányzati szövetségüknek a kezdeményezésére született az új könyv. Lelkesedésből járta a falvakat a szerkesztő Klausné Füzik Ildikó – gyűjtötte az imákat és az énekeket szlovákul, nem kért érte egy árva forintot sem.

A friss illatú könyvecskeben szlovák szövegek a magyarok alatt – a legismertebb imák két nyelven. A Miatyánk egyszerű szavai, majd az Apostoli hitvallás elkötelezett ígérete (csak „Hiszekegy”-ként emlegeti mindenki); Szent Ignác lázas könyörgése a megváltó Jézushoz. Pár lappal később Bernát sóhajos fohásza a Boldogságos Szűzhez. Micsoda találkozás a kicsinységnek, az esendőségnek – s a magasztosnak, mely képes segíteni és fölemelni!

Hírlik, hogy a könyv nem váltotta valóra a hozzá fűzött reményeket. Külön tájnyelvet beszélnek a szántói szlovákok, a szentkereszti, a cséviék meg a többiek – egy szöveg nem adhatja vissza mindannyinak a sajátos ízet. Nem baj. Igaz, kívülről nézve, magyarként könnyűnek tűnhet ilyen mondanivaló – de én az újszövetségi ima magyar fordítását nézhetem csak, a Magnifikát szavait. Azok pedig egyetemesek.

„Magasztalja Ielkem az Urat, és szívem ujjong megváltó Istenemben. Irgalma nemzedékről nemzedékre az istenfélékkel marad, karja bizonyosságot tett hatalmáról.” Sorjáznak a mondatok Lukács evangéliumában. Nagyságról és dicsőségről beszélnek – hívőknek és nem hívőknek egyaránt.

Hogy bennünk vagy kívülrünk van-e a nagyság? Szinte mindig. Fő, hogy létezik...

R. V.

Tizenhárom vastaps

„Nemcsak nyelvében, hanem zenéjében is él a nemzet” címszóval népzenei együtteseknek rendeztek év végi találkozót Ocsán, amelyen pesti és Pest megyei dalosok, táncosok, zenészek adtak izelítőt az ez évi repertoárjukból. Az ócsai Egressy Gábor Művelődési Ház által harmadik alkalommal megrendezett folklor-találkozóra tizenhárom együttes kapott meghívót, amiből két dologra lehet következtetni: a rendezők nem babonásak, másrészt pontosan tudták, kit kell meghívni. Valamennyi produkciót vastappal jutalmazta a közönség.

Szimpompás népi viseletével ez alkalommal is a Veregyházi Asszonykórus tűnt ki, s a teljesítményük is nagy sikert aratott. Bár pontozás nem volt, a tetszésnyilvánításból következtetve a kispesti Tamási Áron Székely Népdalkör követte őket Csiksomlyó környéki viseletükkel és erdélyi népdalaikkal. Nagy tetszést váltott ki a gyáli és ócsai népdalkörök közös műsora, amelyben láthattunk táncot, hallhattunk szóló és közös éneklést, tapasztaltunk három tizenéves leánykének, akik mesterei a citerának. Mészáros Zoltán, Tatlakpa Ferenc és Tóth Tibor László szó szerint Pest megyei „közös gyerekek”. Állandó tagjai a veregyházi, inárcsi, ócsai és gyáli együtteseknek, s alkalomként még négy együttesben is fellépnek. Hasonló státust tölt be Pataki István művészeti vezető, aki a gyáliakat, ócsaiakat és veregyháziakat egyaránt irányítja.

M. Gy. O.

Tele mozgással, érzéssel

Látogatóban V. Majzik Mária keramikusnál

Az általános iskolában március 15-én avatták a domborművet

HANCSOVSZKI JÁNOS FELVÉTELE

V. Majzik Mária budakeszi műterme telis-tele van élettel, mozgással. A szobrok szinte vibrálnak, érzésekről, indulatokról mesélnek.

– Bevallom, nemcsak a szobrai, hanem a hely, ahol én él, már nagy hatással volt rám. A kapun belépve érzem, hogy itt csakis vendégszerető ember lakhat.

– A kapu fölé helyeztettem „Tisztelet a bejövőknek – Békeség a kimenőknek” táblára gondol. Valóban szeretem a vendégeket, a nagy baráti társaságokat. Van olyan, hogy ebben a kicsi kertben több mint hetvenen jöttünk össze.

– Mióta él Budakeszin?
– Már több mint 20 éve. A falu és én mára már összenőttünk. Itt volt az első kiállításom, itt vezettem a képzőművész-stúdiómat. S idén március 15-én adták át a Budakeszi Általános Iskola aulájában látható domborművet. A helyiek ismernek, keresnek, és én is nagyon szívesen segítek ott, ahol tudok. Tulajdonképpen ez a műtermem, itt csak dolgozni szoktam, vagy meleg nyári estéken a kertben üldögélni. Ez egy kis meghitt sziget, a teraszról a János-hegyi kilátót látom, s az erdő csak öt percen van tőlem.

– Szobrait nézve úgy érzi az ember, hogy a szoba mozog. Alakjai hullámognak, önálló életet élnek. Ez a dinamika önre is jellemző?

– Nagyon temperamentumos alkat vagyok. Egy-egy munkáram sokáig készülök, s amikor

már úgy érzem, hogy kiforrott, akkor jön el a cselekvés ideje. Így képes vagyok éjjel-nappal dolgozni. Ilyenkor megszűnik a külvilág, s csak a munka marad. Műveimmel megpróbálom egy gondolatot kifejezni, kapcsolatot keresni az emberekkel, akik, miután megnézik, tovább folytatják az általam elkezdett gondolatot. Amikor a kerámiával kezdtem el foglalkozni, akkor még főleg kis szobrokat készítettem, amelyek valamilyen cselekményt ábrázoltak. Ilyenek voltak például a Dinnyevők, a Pletykázó. Később elmaradt a cselekvés, s az agyagot sem dolgoztam meg teljesen. Csak a test volt a lényeg, telis-tele mozgással, érzésekkel. Mára már még jobban leegyszerűsödött a stílusom. Nagy hangsúlyt kaptak a kezek, a kézmozdulatok, amelyek szintén elősegítik, hogy a szobrok ne legyenek merevek. Ilyen például a budapesti Szent Margit Kórház kápolnájában található Árpád-házi Szent Margit szobra is. Rengeteget olvastam a szentek életéről, s ebből a háttérből tudtam megformálni Margitot, aki nagyon zárkózott, magához szigorú egyéniség volt. Ilyen lett a szobra is: teljesen sima test, s az imádkozó, összetett kéz a domináns az alakon. Arca, ha szemből nézzük, szigorú, magába forduló, de ha oldalról figyeljük, akkor mégis mosolygós.

– Egy művész keze kötött, sokszor a megrendelőtől függ.

– Valóban rengeteg megrendelésem van, főleg vallásos témájú munkák, amelyeket a saját szemszögömből közelítek meg. Egy-egy munka végeztével mindig nagy a drukknem, hogyan tudja elfogadni a felekezet, vagy megfelel-e az egyház művészeti bizottságának. Szobraim vannak a Gellért-hegyi Sziklakápolnában, s a budapesti Regnum Marianum-templomban található a Magyar Piéta alkotásom. A templomi megrendelések mellett nagyon szívesen készítettem domborműveket is, plaketteket. November 8-án adták át Ránki György-domborművet Balatonföldváron. Szintén Földváron adták át teljes alakos Bajor Gizi-szobromat, s a ház színháztermének a homlokzatát, illetve a belső terének a díszítését is én készítettem. Kilenc 2,5-3 méter magas műzsa díszíti a termet. Idén nyáron avatták Rómában a NATO Védelmi Akadémia előtti Béke domborművet. Ezeket a munkákat mind megrendelésre készítettem, de ugyanúgy teljes szívvel-lélekkel dolgoztam rajtuk, mint más szobraimon. Fontos, hogy szeressem azt, amit épp csinállok, hiszen csak így közelíthetek a közönséghez is.

Almásy Katalin

Megyei népdaléneklési verseny Gödöllőn

Több mint ezerkétszáz diák indult

TUDÓSÍTÓNKTÓL

A gödöllői Erkel Ferenc Általános Iskola 1991 óta rendezti a Himnusz zeneszerzőjéről elnevezett népdaléneklési verseny megyei döntőjét. A hagyományokhoz híven a területi selejtezőkön idén is több mint ezerkétszáz gyermek vett részt. Közülük kétszáz – harmincan szólístaként, a többiek huszonegy csoport tagjaként – léptek a közönség elé a Petőfi Sándor Művelődési Központban.

Mindkét kategóriában három-három korcsoportban (alsós, felsős, gimnazista) folyt a küzdelem. A szólísták első korcsoportjában a gödöllői Rószik Fru-

zsina arany, a veregyházi Dúba Zsombor ezüst, míg a helybéli Illés Bálint bronz minősítést szerzett. A második korcsoportban a pomázi Farkas Annamária és a gödöllői Joshi Szávitrí vehetett át arany oklevelet, míg a nagykátai Visnyei Szilviát ezüst minősítéssel jutalmazták. A zsűri ebben a kategóriában senkinek sem adott bronz minősítést.

A legnagyobbak közül a zsűri a két „aranyos” énekes – a dabasi Omas Ágnes és az ócsai Kovács Nóra – mellett az ezüst okleveles aszódi László Esztert is a tavasszal megrendezendő országos döntőbe juttatta. E korcsoportban a gödi Németh Viktória kapott bronz minősítést.

A csoportok kategóriájában a legkisebbek közül a ceglédi Tancsics Mihály Általános Iskola énekesei arany, a gyáli Bokrocska ezüst, míg a kodi Népi Játék nevű csoport tagjai bronz oklevelet kaptak. A nagybakknál a gyömrői Énekkari csoport végzett az élen; a bugyi Boróka csoport és az albérsi énekkarosok ezüst, a piliscsabi Ward tagjai bronz oklevéllel térhettek haza. A legnagyobbak mezőnyében a péceli Cimbora népzenei együttesrel találkozhattunk a döntőben; a bugyi Csirip tagjai ezüst, a perbáli citerazenekar muzsikái pedig bronz minősítést szereztek.

Már nálunk is kapható a **PUNTO ABARTH**, az egyik legnépszerűbb **FIAT** modell különlegesen sportos változata. Merész formájú lökhárítók és spoiler, könnyűfémfelnik, bőrbevonatú kormány, hihetetlenül kedvező ár: **1 995 000 Ft.** Nem csoda, hogy ez a gyönyörű autó könnyen hódít.

FIGYELEM! FORTISSIMO!

A **FORTISSIMO** idején havonta egy-egy fantasztikus **FIAT** Cinquecento modellt is kisorsolunk vásárlóink között! A sorsolásokon mindig csak az előző hónapban forgalomba helyezett **FIATOK** tulajdonosai vesznek részt.

FORTISSIMO! A MEGGYŐZŐ ERŐ!

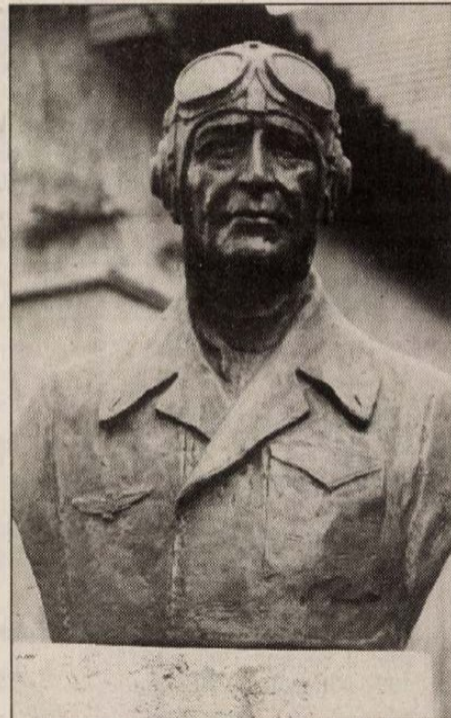
IT AZ ÚJ PUNTO ABARTH

ABARTH **FIAT**

Könyv a Szahara-kutatóról

Az 1930-as évek híres magyar sivatagkutatójáról, a Szahara még ismeretlen területének felfedezőjéről, Almásy Lászlóról tart előadást december 10-én, szerdán este hat órakor a nagykátai népfőiskolán dr. Török Zsolt, az ELTE térképtudományi tanszékének docense.

Almásy László 1926-1939 között többször bejárta Kelet-Afrikát, ennek során a magyar földrajztudós írta le először, s készített térképet a Szahara keleti, addig ismeretlen területéről. Az Európa nagyságú sivatagi vidéken több óskori sziklarajzot feljegyzett, amelyet aztán történészek vizsgáltak tovább. A második világháború idején a német hadseregben szolgált, emiatt 1945-ben náci-nak, háborús bűnösnek bélyegezték, s Népbíróóság elé idézték. Az utókor számára ez a téves kép maradt fenn róla, s gyakorlatilag kitörölték a hazai emlékezetből. Igaztalanul: a bíróság felmentette Almásy Lászlót. Ő ezután Egyiptomba ment, ott folytatta kutatásait, míg 1951-ben meg nem halt. Kalandos életének fordulatai, tevékenysége a filmrendezők fantáziáját is izgatta, mert először 1929-ben

Almásy gróf szobra Érden

HANCSOVSZKI JÁNOS FELVÉTELE

készült kutatásairól egy dokumentumfilm, majd róla mintázták a kilenc Oscar-díjat nyert Az angol beteg című világhírű filmalkotás főszereplőjének alakját.

Dr. Török Zsolt – korábban tápiószelei, most nagykátai napi ingázó Budapestre – negyedszázada gyűjti a dokumentumokat Almásyról, s a most készülő könyvében összegezi kutatásainak eredményét.